Դ. Տարի — Թիւ 140 (605)

Երկուշաբթի 7 Ապրիլ 1919

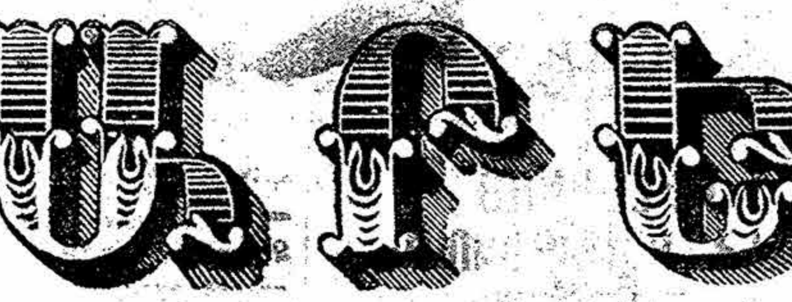
ՀԱՏԸ 10 ՄԻԼԻԷՄ

ԲԱԺԱՆԵԳԻՆ

Տարեկան Վեցամսեայ
Եգիպտոս . . . ղ. ո. 120 60
Արտասահման . . Ֆրանք 30 ոսկ. 15 ոսկդրմ.

Ծանուցումներու համար դիմել անօրէնութեան

Արտօնատէր ԼԵՒՈՆ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՇԱՀԵՐՈՒ ՕՐԳԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՇԱԲԱԹԸ ԵՐԵՔ ԱՆԳԱՄ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ
Տուրս Ան... փող. 16
Ա...անդրիա

Հասցէ՝
Journal A R E V
B. P. 600
Alexandrie-Egypte

Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր

Տնօրէն-խմբագրապետ ՎԱՀԱՆ ԹԷՔԷԵԱՆ

ԱԶԱՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԻՐ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՅԵՑԱԿԷՏՆԵՐԸ

Ա.

Ազատականութեան, որոյ պետականացած ձևն է ռամկավարութիւնը, աշխարհահայեացքն միայն արտաքին հայտ քաղաքականութեան և պետութիւնը կազմող ցեղերու համերաշխութեան մէջ չսահմանափակուելով, ամբողջ ժողովուրդի առանց դասակարգային խտրութեան հաւասար պատեհութեանց գետնին վրայ բարգաւաճումը կ'ենթադրէ, և հետևաբար տնտեսականը այս վերջին իսկ տեսակէտէ ազատականութեան համար գերազանցօրէն կարևորութիւն ունեցող մի հարց է։

Արդի ռամկապետութիւններ գործնական տնտեսութեան մէջ օրինական և չափաւորեալ մրցումի սկզբունքն ընդունելով հանդերձ, մարդ էակին և հանրութեան լայն բարելաւութիւնը ընտրած են իրենց յարացոյց։ Ազատականութիւնը թէև կ'ընդունի անհատական ստացուածքի և սեպհականացման սկզբունքն, սակայն կը հերքէ կառավարութեան վերհսկողութեան տակ աշխատութեան բաժանումը և բաշխումը, ինչպէս նաև վարձքի հաւասարութիւնը, որոնք ընկերվարութեան հաւատալիքն են։ Անհատը կը թոյլատրուի ազատօրէն հետևելու իր մարզին և աշխատութեան վարձքը կը հաստատուի աշխատաւորին և գործատէրին փոխադարձ համաձայնութեամբը. այսուհանդերձ կառավարութիւնը հիմնաւորուած փորձառութեան վրայ այն պայքարին, որ գոյութիւն ունի աշխատութեան և դրամագլխի միջև, իրեն պարտք կը նկատէ միջամտել և հաստատել օրէնքներ, որոնք հաւասարապէս կը չափաւորեն անհատապաշտական և հաւաքապաշտական ծայրայեղութիւնները, անբարոյ մրցումի արտասանութիւններն և հակամրցումի դէպի լճացում և անգործութիւն հակումներն։

Ազատականութեան տնտեսական հայեացք և ուղղութիւնը կը տեսնուին բացորոշ այն օրէնքներու մէջ, որոնք սկսելով անցեալ դարու գլխաւորաբար երկրորդ քառորդէն գերութեան և արուեստներու՝ արդիւնաբերութեան տեսակէտէն յառաջ բերած յեղաշրջումով անհրաժեշտ դարձան։ Այս օրէնքներով ճշդուեցան երկաթուղիներու և մենաշնորհներու արտօնութիւնները, հաստատուեցաւ մաքսը իբրև պաշտպանութեան միջոց ներքին արդիւնաբերութեան և վաճառքի, և վերջապէս մրցումը կառավարութեան վերհսկողութեան ենթարկուելով, անհատական նեղ իրաւունքներէ և ազատութենէ գերիվեր նկատուեցան հանրային իրաւունքներ և լայն բարօրութիւն։ Ռամկապետութեանց ներքին քաղաքականութեան մէջ յառաջ եկած այս բարեշրջումին հետ կապուած է նաև հանրային կարծիքի յայտնի փոփոխութիւնը։ Արդի տնտեսագէտներ և պատասխանատու քաղաքագէտներ միջամտութեան տեսակէտէ պետութեան պարտականութիւններն և իրաւասութիւնները իրենց նախորդներէն տարբեր կերպով կ'ըմբռնեն։

Ազատ մրցումի սկզբունքը չը ներհակեր պետութեան միջամտութիւնը ի նպաստ աշխատաւոր դասուն, մանաւանդ կանանց և անչափահասներու. առանց չկաշկանդուելու դրամագլխի և աշխատութեան շարժումը։ Ուստի պետութիւնը հանրային բարօրութիւնը ունենալով վերջին նպատակ, անհրաժեշտ գտած է մրցումի համար հաստատել ինչ ինչ սեղմիչ օրէնքներ, որով ընկերային չարիքներ եթէ չեն վերնար ի սպառ, գէթ կը մեղմանան և կը չափաւորուին, և դասակարգային մեծ տարբերութիւններ կ'արգիլուին։ Ազատական տնտեսագէտներէ Սմիթի և Կոպտընի տեսութիւնները ազգայնականէ աւելի միջազգային հանգամանք ունին։ Անոնց համեմատ ինչպէս անհատը ազատ է իր աշխատութիւնը և դրամագլուխը յատկացնելու արդիւնաբերութեան այն ճիւղին, որ ամենէն աւելի շահաբեր է նոյնպէս իւրաքանչիւր ազգ ազատ է իր արտադրութիւնն և վաճառքը կեդրոնացնել հոն, ուր իր կշիռն ապահովուած է, թոյլատրելով միանգամայն առանց մաքսային սեղմումներու՝ ուրիշ երկիրներէ մուտքը պակսող գլխաւորաբար հում իրեղէններու, որպիսի է պարագան Մեծն Բրիտանիոյ և Միացեալ Նահանգներու համար։ Երբ երկիր մը ճարտարարուեստներու մէջ զարգացած չէ, և հողային մշակութեան դիւրութիւնները միայն ունի, հարկադրուած է իր պիտոյքն, կահերն ու պերճանքը ներածել, և բերքն արտածելով տնտեսական կշիռը պահել։ Հակադարձաբար երբ երկիրը մշակութեան բնական յարմարութիւններէն զուրկ՝ աւելի հանքային է, հոն ժողովուրդը ստիպուած է ճարտարարուեստներու զարկ տալ, որով բացայայտ է թէ երկու պարագաներու տակ ալ ազգային բարօրութիւնը կատարելապէս անկախ պայմաններու վրայ խարսխուած չէ, այլ կախում ունի դրացի ազգերու հետ հաշտ յարաբերութեան տեւականութենէն։ Ազգային բարօրութեան պայմաններէն մին ալ, ուրեմն, լայն ինքնապահութիւն է, ինչ որ կը նշանակէ նոյն իսկ պատերազմի ընթացքին, երբ արտաքին հաղորդակցութիւնք կը կը դժուարանան և կ'ընդհատին, կենսական կարիքներէ չզրկուիլ։ Կատարեալ ինքնապահութիւն, սակայն, շատ քիչ երկիրներու սրուած ըլլալով պատերազմը տնտեսապէս երկար ժամանակ շարունակել կարելի չէ։ Պատերազմի ընթացքին չէզոք երկիրներ ալ կ'ազդուին տնտեսական կշիռի խանգարումէն, քանզի անոնց համար հաւասարապէս հաղորդակցութիւնք կը դժուարանան։

Կը հետևի, ուրեմն թէ անտեսական ազատութիւնը և ազատ վաճառականութիւն միջազգային յարաբերութեանց և ազգային ինքնապաշտպանութեան տեսակէտէն իրենց սահմանը ունին։ Պետութիւնը իր տնտեսական անկախութեան համար կարելիութեանց սահմանին մէջ հարկադրուած է հաստատել մաքսային օրէնք, որով երկիրը կը սորվի առաւելապէս կալծնել իր աղբիւրներուն։ Այս սեղմումները ճշմարիտ ազատականութեան սկզբունքները չեն հակասեր, և ազգային ինքնապաշտպանութեան միջոցներուն յանձանձումը այնքան ազատական կառավարութեան մը պարտականութիւնն ու արտօնութիւնն է, որքան պահպանողականին։

Պետութեան ճիգը կայանալու է գոյութեան բերելու մէջ այնպիսի տնտեսութիւն մը, որով դրամագլուխ և աշխատութիւն երկրէն դուրս չելնեն, բնութեան ոյժերը, որպէս վազող ջուրեր, յումպետս չմսխուին, այլ հաւասարապէս գործածուին ռազմութեան և ելեքտրականութեան արտադրութեան, վարելու գործարաններ, շարժելու հանրակառքեր և այսու ծառայելու ժողովուրդի երջանկութեան։ Պետութիւնը գտնելու է միջոցներ հայրենիքը գրաւիչ ընելու իր բնակչութեան, որպէսզի ան միշտ գոհ մնալով կառչի հողին և չմեկնի գաղթի։ Պաշտպանողական այնպիսի դրութիւն մը հաստատուելու է, որ ներածութեան կշիռը հընչուն դրամի չափով քան արտածութիւնը աւելի ըլլայ, և դրամագլուխը ոչ միայն միօրինակ չմնայ, այլ նաև աճի որոշ յառաջատուութեամբ։ Երբ պատասխանատու ելեւմտագէտներ այս սկզբունքները կը հետապնդեն, տարակոյս չկայ որ հասոյթի նոր աղբիւրներ կը բացուին, ժողովուրդը կ'աճի թուապէս, և մրցումը ոչ թէ պայքար մը, այլ հաճոյք մը և վայելք մը կը լինի, ինչ որ կ'արժեցնէ կեանքը և հայրենասիրութիւնը կը բարձրացնէ կրօնական ներշնչումի։

Խ. Ս. ԳՈՒՐԵԱՆ

(Շարունակելի)

ՓՈՔՐԻԿ ԿՈՅՐԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Խոստովանէ, այցելու, թէ կեանքը
Այս ազատ արեւին ներքեւ՝
Գեղեցիկ է։
Բայց աւելի գեղեցիկ է մահը՝
Ազատութեան համար ինկող դիւցազներուն։
Ասիկա կը խոստովանի հաւ, երկնաւոր այս կրանիթը։

Պատուոյ նահատակ ուխինեւէն

Ինչո՞ւ իմ անունս կը փնտռէք
Այս սպիտակ այս մաքուր մարմարին վրայ։
Գացէ՛ք վշտահակ աչքեր, ու հարցուցէք
Ո՛ւ է շուշանն մը.
Ան ձեզի պիտի ըսէ՝ և՛ իմ անունս,
Ն՛ւ անունը տխուր սաղիս,
Եթէ թարշամած չէ արդէն, ինքն ալ,
Թունաւոր իծի մը հպումէն։

Միհրան Ց. Ածերեան

ԻՆՉՈ՞Ւ ՄԵՐ ԻՐԱՒՈՒՆՔՆ Է ՄԵԾՆ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՅ ԻՆՔՆՈՒՐՈՅՆ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹԻՒՆԸ

ԺԸ.

ԳՐԱԿԱՆ ՄԵԾ ԴԱՐԱՇՐՋԱՆՆԵՐ

ԵԶՆԻԿ (Ե. դար), Լեզուագէտ և քաջ հայկաբան Կողբացին, աղանդներ կ'եղծէ գիտական-իմաստասիրականիմաստութեամբ մը՝ զոր իր դարը գերազանցօրէն կ'արդարացնէ ու կը գնահատէ և ճարտարօրէն թարգմանելով կամ իւրովին գտնելով փաստերն ու հերձումները։

ԴԱՒԻԹ ԱՆՅԱՂԹ (Ե. դար), Հայ Մտքի «երկաթէ լեառը», Բիւզանդիոնի իմաստակութիւնը Հայաստանեայց իմաստութեամբը կը լռեցնէ, Արիստոտէլն ու Պորփիւռը հայալեզու կը խօսեցնէ, Պիւռհոնի տարակոյսները իր իմաստասիրական սահմաններով կը հերքէ և Մեսրոպի լեզուն փիլիսոփայական նոր, հոգ չէ թէ երբեմն անլուր ու ծանրալուր, բառերու մթերքով մը կը ճոխացնէ։

ԳՐԻԳՈՐ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ (ԺԱ. դար), Բազմահմուտ հայ իշխանը, Պղատոնի «Գաղափարները» կը պրպտէ, Տիմէի և Փետոնի բնա-փիլիսոփայական և աղէբրա-փիլիսոփայական տրամախօսութիւններու թարգմանութիւններով, ի՛նքն ալ է հայ հռետորական-իմաստասիրական հանճարը պանծացուցեր Կ. Պոլսոյ յոյն իմաստուններու անմատչելի բեմերուն վրայ, խօսքի և չէզոքի հրացում և յարգանք պարտադրող հեղինակաւորութեամբ։

ԳՐԻԳՈՐ ՏԱԹԵՒԱՑԻ (ԺԴ. դար), Հայ պայքարող Ոգիին «անմեռ արեգակը», կրօնա-իմաստասիրական դասախօսութիւններ կը տարքէ, անպարտելի կորովով մը դիմակալելով և ախոյեան հանդիսանալով օտար յաւակնոտ ջահակիրներու դէմ։

Հայ փիլիսոփայական Միտքն է որ, Գարոյրի, «Խօսքի Թագաւորին» մէջ անմրցելի հանճարի մը բարձրութեան հասած, առանց գրչին և լեզուին տակ իր այբուբենքը կը թօթվէ։ Այբուբե՞նքը կը թօթվէ.— բայց մի՞թէ այդ դարերն ինքնին թօթվանքի դարեր չէին ո՛չ միայն հայ՝ այլ նաև մարդկային մտքին ու լեզուին համար։ Եթէ նկատի առնենք մանաւանդ այն իրողութիւնը թէ իմաստասիրական վերլուծումները կրօնական չունչի մը տակ կ'առնէին իրենց տարազըն ու կնիքը նախագիտական այդ դարերուն մէջ, — մենք այդ թօթվանքներն իսկ պիտի գտնենք պերճ, կրօնական-վարդապետական խորհրդակցութիւններու մէջ փիլիսոփայականացած յաճախ։

***

Ինչ որ նախագիտական դարեր կոչեցինք, զուրկ չեն սակայն գիտական առաջնակարգ գործութիւններէ հարստութիւններէ։

Բացի Եզնիկէ, որուն գիտական հմտութիւնը անցողակի մատնանշեցինք, հայ գիտական Մտքի յայտնութիւններն են եղած.

ԱՆԱՆԻԱ ՇԻՐԱԿԱՑԻ (Է. դար) իր աստղաբաշխական և չափագիտական երկասիրութիւններով, «Թուաբանական գիտութիւնքն են մայր ամենայն իմաստից» խորհեր է այս գիտական վարդապետը, որ համարողական ուսումներու մէջ ցոյց տուած արտակարգ ընդունակութեամբն ու յառաջդիմութեամբը նախանձն է հրաւիրեր իր յոյն աշակերտակիցներուն։

ՄԽԻԹԱՐ ՀԵՐԱՑԻ (ԺԲ. դար), իր հետեւողաբար յօրինած «Ջերմանց մխիթարութիւն» բժշկական երկով։

ՑՈՒՀԱՆ ԵՐԶՆԿԱՑԻ (ԺԳ. դար) իր նմանողաբար պատրաստած «Մեկնութիւն քերականի» և արձակ ու քերթողաբար հեղինակած «յաղագս երկնային շարժմանց» գործերով։

ԱՄԻՐԴՈՎԼԱԹ (ԺԵ. դար), Հերացիէն նման աշխարհական բժշկապետ մը «Օգուտ բժշկութեան» և «Անգիտաց անպէտ» բժշկական հեղինակութիւններով։ Պակաս չէին նաև իրենց ժամանակակից այլ բժիշկներ՝ որոնց «չատ գրեանք»էն դժբախտաբար ոչինչ հասած է մեր ձեռքը։

Հոս անցողակի յիշենք տառերին բըժշկութիւնը՝ որով հայ միտքը նշանաւոր է հանդիսացեր, բնական, արուեստական և նոյն իսկ թելադրական դարմանումներ հնարելով և կիրարկելով։ Պատուական կամ զատաական բժժանքներն ու դիթութիւնները տեսակ մը թելադրական դարմանումներ չէ՞ն իմաստք։

***

Հայ Միտքը անընդունակ չէ եղած նաև ընկերաբանական գիտութիւններու։ Եկեղեցական կանոնները, որոնցմով հայ հոգեւորականութիւնը, մասնակցութեամբ աշխարհականներու, ամէն դարերու մէջ և ամէն ժամանակի պահանջումին և ըմբռնումին համաձայն փորձեց ու ջանաց կարգաւորել անհատական, ընտանեկան և ընկերային (= ազգային) կեանքը և ճշդել առոր սահղծած պարտականութիւններն ու իրաւունքները, ուրիշ բան չեն բայց եթէ ընկերաբանական նախնական սկզբունքներ, աւետարանական-բարոյական և նաև, ա՛յս, վանական-ճգնողական ձգտումներու վրայ հիմնուած։

Այս սեռին մէջ նշանաւոր է մանաւանդ.

ՄԽԻԹԱՐ ԳՕՇԻ (ԺԲ. դար) «Դատաստանագիրք»ը, տեսակ մը խառնուած կամ բովանդակութիւն դատաստանական-իրաւաբանական կանոններու, ծրագրուած հաւասարապէս և՛ աստուածային, և՛ քաղաքական սկզբունքներուն համաձայն։

***

Աւելորդ կը նկատենք, և մեր ձեռնարկին տարողութենէն դուրս է, յիշատակել հոս պատմական, կրօնական (մեկնաբանական, դաւանական, խրատական-քարոզական), հռետորական, վարքագրական, վկայաբանական, ժամարագիտական հովուական-նամակագրական, ևն. ևն. բոլոր երկերը՝ որոնցմով աղբերացած են մատենագրապէս հայ մենաստանները այս դարաշրջանին մէջ, կրելով միշտ Մեսրոպեան հոգիէն շունչ մը, տկար կամ հզօր, զաղջ կամ ջերմ։ Տրուած ըլլալով մանաւանդ քաղաքական այն բոլոր տահատրոտփները, աշխարհագրական այն լրջօրէն աննպաստ պայմանները՝ որոնցմով շրջապատուած ու պարուանդուած էին հայ մտքի այս համեստ փեթակները իրենց ժրաջան մեղուներով, չէ կարելի չգնահատել հայ Հանճարի այս բոլոր արտադրութիւնները, չվարանելով համեմատել զանոնք ժամանակակից օտար գրական հրաշակերտներու հետ։ Անոնք կը կազմեն անկապուտ փառքը հայ քաղաքակրթական Ոգիին՝ որուն ստեղծագործ ոյժը, հիանալի ոգորումով մը, կը գերազանցէ քանդումի ամէնէն բռնաւոր ոյժերն անգամ։

***

Բ. ԲԵՄ ԵՒ ԴՊՐՈՑ. — Լոյսը հայ ցեղին նշանաբանն է եղած միշտ։ Դարաշրջանը, զոր կ'ուսումնասիրենք, հաւատարիմ գտնուեցաւ ազգային այդ պերճ նշանաբանին։ Մեսրոպեան հանճարը, որով այդ դարաշրջանը ներշնչուեցաւ, այդ լոյսի ամենափառաւոր յայտնութիւնն էր արդէն։ Այդ յայտնութիւնը միայն Գիրով չկատարուեցաւ, այլ նաև Խօսքով։ Մեսրոպ ի՛նք եղաւ առաջինը՝ որ այդ խօսքը լսելի ըրաւ բեմերու վրայ և կըրթական յարկերու մէջ։ Ինչ պիտի արժէր արդարև Ազգ-Եկեղեցին առանց իր Բեմին որ անոր լոյս և կեանք պիտի

ժառանգանէր։ Կենդանի խօսքն է՝ որ անոր «չինութիւնը» կը հնարաւորէ։ Մինչդեռ այդ չինարար ձայնն էր՝ որ արձագանգեց դարերու ընդմէջէն, երբեմն ա՜յնքան հզօր ու կորովի չեչտերով և երբեմն թոյլ ու տկար թրթռումներով։ Ճակատագրակա՜ն անհաւասարութիւններ՝ որոնցմէ բացառութիւն չէր կրնար կազմել հայ Միտքը, քիչ անգամ ազատ և յաճախ կաշկանդուած իր զարգացական անյաւաահաւ ձգտումներուն և փթթումներուն մէջ։ Ղեւոնդէն մինչև Մանդակունի (Ե. դար), Մանդակունիէն մինչև Մաթուսաղա (Է. դար), Մաթուսաղայէն մինչև Օձնեցի (Ը. դար), Օձնեցիէն մինչև Մագիստրոս (ԺԱ. դար), Մագիստրոսէն մինչև Շնորհալի և Լամբրոնացի, այդ ձայնը միշտ խօսեցաւ, աբխացնելով, խանդավառելով, հրահանգելով և ներշնչելով հայ ազգային-կրօնական ոգին, մերժելով զայն մերթ դիւցազնական խոյանքներու և մերթ առաքինական գործերու ճշմարտութեան մունետիկ՝ առաքելական կամ քարոզչական այս գեղեցիկ չքախումբը օտար բեմերու վրայ իսկ կրցեր է պանծացնել հայ ճարտարախօսական հանճարը և մրցիլ յոյն և լատին հռետորներու հետ՝ որոնք փորձեր են մոլորեցնել հայ ինքնատիպ Ոգին։

ԳԱՐԵԳԻՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏ

Դամասկոս

(Շարունակելի)

ԿԻԼԻԿԻԱ
ԵՒ
ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆԸ(*)

(Տ. Տ. ՍԱՀԱԿ Բ.Ի ԵԳԻՊՏՈՍ ԱՅՑԵԼՈՒԹԵԱՆ ԱՌԻԹՈՎ)

Այդ օրէն ի վեր տարիներ, չատ ցաւի և սուգի օրեր անցուց դժբախտ Հայրապետը, որուն դժբախտութեան մեծագոյն մէկ պատճառն ալ միշտ սխալ հասկցուիլն է, կամ բնաւ չհասկցուիլը, որովհետև ցուցամոլութիւն, փառասիրութիւն և արտաքին փայլ հեռի են իր նկարագրէն, որ չաղախուած է պարկեշտ լուռ և անշահախնդիր ընթացքով մը գործելու և լուրջ և խոհեմ ըլլալու յատկութիւններով։ Իր այս ուղղութիւնը առաջնորդն եղաւ իր պաշտօնին, որու միջոցին, նոյն իսկ 916ի չրջանին, այսինքն բռնադատեալ և պիտակ կաթողպատրիարքութեան միջոցին ալ, երբեք չզադրեցաւ պաշտումի չափ յարգել Արարատեան Մայր Աթոռը, որուն ինքը առաւել որ և է հայ եկեղեցականէ մը, ծանօթ էր և ականատես՝ էջմիածինի և Արարատի, իր տարիներու բնակութեամբը։ Նոյն իսկ 907էն վերջ, ժամանակ մը երբ էջմիածնայ կողմերէն կը փչէին տարբեր հովեր, որոնք յօդս ցնդեցնելու բնոյթը կը կրէին՝ Տ. Սահակ Բ.ի գնահատուած համերաչխական ջանքերը, Ն. Ս. Օծութիւնը բնաւ մտքէն չանցուց փոփոխելու իր ջատագոված ուղին, և թէ լուսահոգի Մատթէոս Բ. և թէ արդի վեհ. Հայրապետը յիշատակուած են իր պատարագներուն մէջ, որպէս Ամենայն Հայոց և նախամեծար Աթոռոյ կաթողիկոսները։ Վստահ ենք որ չենք հերքուիր երբ յայտարարենք, թէ վեհ. Սահակ Կաթողիկոսի այս հաչտարար տրամադրութիւնները չփոխադարձուեցան հաւասար փափկանկատութիւնով մը, ոչ Մայր Աթոռոյ կողմէն և ոչ ալ անոր ներկայացուցչի հանգամանքը կրող Կ. Պոլսոյ Պատրիարքարանէն։ Վկայ՝ 918ի միջոցին, Ամերիկահայոց առաջնորդութեան համար կիլիկեան եկեղեցականաց ցանկի մէջ դրուիլն արգիլող Հայրապետական կոնդակը։ Սակայն վստահ ենք թէ այդ հին ու սխալ քէօրները այլևս չեն կըրկնուիր, և արժէքնին կորսնցուցած են։

* *

Այս տողերուս հրատարակութեան պահուն արդէն Ն. Ս. Օծութիւնը օրհնած պիտի ըլլայ Եգիպտոսի պատուական Հայութիւնը որ իր ծոցէն Նուպարներ, Թագուորներ, Պօղոս Նուպարներ, Եագուպ Արթիններ հանել գիտէ, որ Հայ Բարեգ. Միութեան նման բարերար հաստատութիւն մը և Հայ Ազգ. Միութեան պէս ներկայի ամենակենսական մարմինը հիմնել և ծնիլ կրնայ։ Թող այդ Հայութիւնը պահ մը ինքզինքը ապրեցնէ անոյչ և կենդանի յիշատակներովը մեր Առիւծ Ռուբէններու, Թորոսներու, Լեւոններու, Հեթումներու, Ներսէսներու և Օչիններու Կիլիկիային, որուն խոր-

(*) Տար. Առաջոյ թիւէն եւ վերջ։

հրաշալի և Պատկառելի ներկայացուցիչն է Տ. Սահակ Բ. ծերունազարդ Հայրապետը։ Ան, ինչպէս 909ին, այս անգամ ալ, 918ի վերջաւորութեան 919ի Արչալոյսին մէջ, Մութէն Լոյս անցնող Ոգիի մը պէս, որ Հայուն անչէջ ոգին է, Դամասկոսէն, խալիֆաներու այդ մեծ ոստանի իր մենավայրէն, ոստան՝ ուր ժամանակին մէկէ աւելի հայ Հայրապետներ, Թագաւորներ, Իչխաններ, Նախարարներ, Ազատներ և անազատներ աքսորական մեռան կամ վերապրելով Հայաստանը և Կիլիկեան տեսան, այո՛, այդ միշտ երիտասարդ Ծերունին, Պէյրութէն դէպի հայածոցը ուղղուելով, այցելեց և ողջունեց, յանուն բոլոր հայրենաբաղձ Հայութեան, Հայոց Լեռը, Տաւրոսի և Ամանոսի կողերը, Պիրամոսն և Սարոսը անցնելով՝ դիտեց Անարզաբայի, Լեւոնկլայի, Սսոյ, Հողաբերդի և ուրիչ կիլիկեան հայաբերդերու աւերակները և կիսապուլ հսկայ պարիսպները, որոնք դարաւոր վկաներն են Հայ ցեղին գոյութեան և քաջութեան։ Ան ողջունեց մեր հայ քաջերը, Հայկական Լէգէոնի առիւծները, որոնք Արարայէն քանդեցին կիլիկեան կուկլակները և անցքերը փակող արգելքները, և հայուն իրաւունքին ու սեփականութեան դրոշմը դրին Կիլիկիոյ ճակտին վրայ։

Կարճ կապիմ, երկար ըրի արդէն։

Ի՞նչ կը մնայ ըսել ինծի պէս հայրենակարօտ կիլիկեցի տարագրի մը, եթէ ոչ ըսել և վերջացնել՝

«Ցանկամ տեսանել զիմ Կիլիկիա...»

ԹԵՐՈՎԲԷ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ՀԱՅՐԵՆԱՍԷՐ ՍՈՒԷՏԻԱՑԻ ՄԸ

Բնիկ Քէպուսացի (Սուէտիա) Պ. Եսայի Կորեկեան 1895ի յեղափոխութեան մէջ իր մասնակցութիւնն բերած և Թըրքական անվերջ հարստահարութիւնները և զուլումները ստիպած էին զինք որ քանի Սուէտիա Թուրքին ձեռք միայ չվերադառնար հայրենիք. այս ուխտով քաշուած և հաստատուած է Հապէշիստան։

Տարագրութեան ծովածաւալ ցաւերը խոցած են զգացումին. կը լքէ հանդիստ կեանքը և երկար ճամբորդութեան մը ծրագրով մարտ 22ին Բէյրութ հասաւ. «Սիսուանի Տնօրէն և Փոխ. Տնօրէն, Առաջն. Փոխանորդ Տ. Մամբրէ Վրդ., Որբանոցի և «Սիսուան»ի Նորեկ բժիշկ Պ. Գաբրիէլ Սուրեան և Պօյ-Սքաութը դիմաւորեցին զինք և պէտք եղած յարգանքները ըրին։

Պ. Կորեկեան ինչպէս այս տարի «Սիսուան»ի 1000 (հազար) ոսկի, Բէյրութ այցելութեան առթիւ և Որբանոցի մէջ թէյասեղան մը տրուած պահուն Որբանոցին և «Սիսուան»ի մէյ մէկ փիանօ գնելու համար 100 (հարիւր) ոսկի նուիրեց։ Այցելեց Բէյրութի մէջ եղած հայրենակիցները և ազգականներն և ոմանց նիւթապէս ալ օգնեց։ Մտերմական խօսակցութեանց պահուն ծանրացաւ անոնց Մայր Հայաստանի վրայ և չեչտեց իրենց բռնելիք դիրքը, իր համոզումը և ուխտը հետեւեալն է «Եթէ Սուէտիա Հայաստանի մաս չի կազմէ հրաժարած է խապառ վերադառնալ հայրենիք»։ Նոյնը կը փափաքի և կը յանձնարարէ նաև հայրենակիցներուն ալ։

Սուրիա և Կիլիկիա մեր տարագիր եղբայրներուն այցելութեան եկած մեր հիւրին բարի ճանապարհ. մեծ յոյս ունինք թէ բարոյապէս և նիւթապէս կը մխիթարէ իրեն պէս ունեւոր բարի հայրուստներուն արիւն արցունքով սպասող խեղճ տարագրութիւնը։

Անգլիացի լրագրողներ գրագէտ բըժիշկ Տօքթ. Սալբիի առաջնորդութեամբ և Բրօֆ. Ց. Մուրատեանի ընկերակցութեամբ Որբանոց այցելեցին և հետաքըրքրուեցան նօթեր ընելով. պէտք եղած գոհացուցիչ տեղեկութիւնները քաղելէ վերջ չնորհակալութիւն յայտնեցին որբերուն նուիրուած Տիկին Նեատրեանի, Բժիշկ Պ. Սուրեանի և Մամբրէ վրդ.ին թափած ջանքերուն համար։

Բօր-Սայիտի մէջ Պ. Ա. Գալֆաեանի կողմէ և Իտալական ու Ցունական հիւպատոսահիներու հովանաւորութեամբ Եւրոպացի յաղթական Դաչնակիցներուն աղջիկներէն կազմուած մասնախումբ մը յաճախակի պարահանդէս և թէյասեղան պիտի տայ ի նպաստ Միացեալ Որբախընամի, Բօր-Սայիտի Որբանոցին և կարմիր խաչի համար։

Բօր-Սայիտ գտնուած Նիկոմիդիայի վիճակէն Փազարու Միջագիւղէն Պ. Գըրիգոր Թօփճեան անուչեղէնի վարպետ Բէյրութի Որբանոցին նուիրած է 700 (եօթը հարիւր) ղրշ.ի չաքարեղէն։

ԳՐԻԳՈՐ Գ. ԳՈՒՏՈՒԼԵԱՆ

Բօր-Սայիտ, 919 Մարտ 25

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ՎԵՀ. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆ
ՅԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Կիլիկիոյ վեհ. կաթողիկոսը չաբաթ օր պաչտօն. այցելութիւն տուաւ տեղւոյս Վսեմ. կառավարչին և յիչեալին բացակայութեան — որ պաչտօնով Գահիրէ կը գտնուի — ընդունուեցաւ Վսեմ. փոխկառավարիչէն։ Ն. Վեհափառութեան մուտքին և ելքին միջոցին զինուորական պատիւներ ընծայուեցան և Վսեմ. փոխկառավարիչը մեծ յարգանքով ընդունեց զինքը։

Երէկ, կիրակի, Վեհափառ կաթողիկոսը հանդիսաւոր Ս. պատարագ մատուց տեղւոյս Ս. Պօղոս Պետրոս եկեղեցիին մէջ ի ներկայութեան յոգնախուռն բազմութեան և հոգեչունչ քարոզով մը ժողովուրդը մխիթարեց։

Նորին Վեհափառութիւնը օրհնեց Հայ Հետազօտիչներու դրօչակը։

Ցաւարտ եկեղեցւոյ՝ Վեհ. Կաթողիկոսը հանդիսապէս և ընդ ամպհովանեաւ ուղղուեցաւ Առաջնորդարան, որ արդէն զպրոցական աչակերտներ «Երբոր բացուին»ը կ'երգէին և ժողովուրդը որոտընդոստ կը ծափահարէր։

Քիչ յետոյ փոխադարձ այցելութեան եկաւ Ցունաց Աղեքսանդրիոյ Պատրիարք Ամեն. Ֆօթիօս Սրբազան իրեն հետ ունենալով Թէպայիտի Մէտրապոլիտը և երկու քահանայ։

Առաջնորդարանին սանդուխէն զինքը ընդունեցին քահանաները, դահլիճին դրան առջև Գիւտ Սրբազան և Վիճակիս Առաջնորդը, իսկ դահլիճին մէջ Վեհ. Կաթողիկոսը։ Ֆօթիօս Պատրիարք ողջագուրուեցաւ Ն. Վեհափառութեան հետ և կէս ժամուան սիրալիր տեսակցութեան միջոցին բացատրեց թէ ինչո՞ւ Հայ և Ցոյն ժողովուրդները և Հայ ու Ցոյն եկեղեցիները պարտին համերաչխիլ իրարու հետ։

Թարգմանի պաչտօնը կատարեց Վիճակիս Գեր. Առաջնորդ Սրբազանը, որ Ն. Ամենապատուութեան ներկայացուց Թեմական և Քաղաքական ժողովի անդամները։

Ցունաց Սրբազան Պատրիարքը նոյն պատիւներով մեկնեցաւ։

Մեկնումի պահուն, եկեղեցիի չրջափակին մէջ խռնուած ժողովուրդը աղաղակեց յունարէն, «Կեցցէ՛ Ցունաստան, Կեցցէ՛ Վէնիզէլոս, Կեցցէ՛ Պատրիարքը»։

Ֆօթիօս Սրբազան հետեւեալ կերպով պատասխանեց ֆրանսերէն։

«Եկեղեցիի չրջափակին մէջ առաւելապէս կ'արժէ աղօթել և ինքը տէրունական աղօթքը արտասանեց յունարէն, յանձնարարելով որ հայերն ալ իրենց լեզուով միևնոյն աղօթքը ընեն։

Ցետոյ Ամեն. Ֆօթիօս Սրբազան Հայաստանի անկախութեան համար մաղթանքներ ըրաւ և բուռն ծափահարութիւններու մէջ մեկնեցաւ։

* *

Վեհ. Կաթողիկոսը այս առաւօտ իր հետեւորդներով մեկնեցաւ Գահիրէի ճամբով Բօր-Սայիտ, որ Բէյրութ այցելելէ և ժամանակ մը Երուսաղէմ մնալէ յետոյ՝ կը վերադառնայ իր Աթոռը։ Իրեն կ'ընկերանայ նաև Վիճակիս Սրբազան Առաջնորդը։ Տեղւոյս Ազգ. Իչխանութեանց ներկայացուցիչները կայարան երթալով ողջերթ մաղթեցին Ն. Վեհափառութեան.

* *

Գահիրէէն 2 ապրիլ թուականով կը գրեն մեզի, որ Կիլիկիոյ Վեհ. Կաթողիկոսը իր հետեւորդներով դէպի Աղեքսանդրիա մեկնած է չորեքչաբթի առաւօտեան էքսփրէսով։ Կայարանը ողջերթ մաղթելու գացած են պաչտօնական մարմիններու ներկայացուցիչները, զոր Վեհափառը օրհնած է, Եգիպտահայոց կողմէ ցոյց տրուած մեծարանքի արտայայտութեանց համար յայտնելով իր սրտագին չնորհակալութիւնները։

Առջի գիչեր եւս Տ. Հապիպ Գառնուկ հացկերոյթ մը տուած է Ն. Ս. Օծութեան մեկնումին առթիւ, որուն մասնակցած են 10 հրաւիրեալներ՝ Թեմականէն, Քաղաքականէն, Բարեգործականէն և Հ. Ա. Միութենէն։ Վեհ. Կաթողիկոսը իր չնորհապարտ զգացումները յայտնած է մասնաւորապէս Տ. Հապիպ Գառնուկի ասպնջականութեան համար, օրհնելով իր ընտանիքն ու հիւրընկալ տունը։ Տիարք Վ. Մալէզեան և Ճանիկ Ջաքըր ողջերթի զգածուած խօսքերով բաժակ առաջարկած են Վեհ. Կաթողիկոսի կենացը և Կիլիկիոյ ազատութեան ու բարօրութեան։

Վեհ. Կաթողիկոսը իր հետեւորդներով Բօր-Սայիտ պիտի մեկնի յառաջիկայ երկուչաբթի և 3 օր պիտի մնայ գաղթավայրը, ուր Հ. Բ. Ը. Միութեան հիւրը պիտի ըլլայ։ Ընդունելութեան մասին գաղթավայրին մէջ պէտք եղած պատրաստութիւնները այժմ կը տեսնուին։

ՀԱՅ ԵՒ ՅՈՅՆ ՀԱՄԵՐԱՇԽՈՒԹԻՒՆԸ

Այսօր Ցունաստանի անկախութեան տարեդարձին առթիւ, Տէր Ռուբէն և Տէր Հայկազուն քահանաները, իրենց հետ ունենալով Թեմական և Քաղաքական ժողովներէն անդամներ ներկայ գտնուեցան տեղւոյս Էվանկէլիզմօս եկեղեցիին մէջ կատարուած գոհաբանական աղօթքին և հիւպատոսարանի ընդունելութեան։

Մանրամասնութիւնք յաջորդիւ։

Այս տօնին մասնակցած են նաև Գահիրէի, Բօր-Սայիտի և Զագազիկի հայ գաղութները։ Կ'ենթադրենք որ Մանսուրային ալ քանի որ թեմազրութիւնը հոնկէ եկաւ։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՄԻԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԸ

Ցանուն Բարիզի Հայկական Համաժողովին՝ Ազգ. Պատուիրակութեան Նախագահ Վսեմ. Պօղոս Փաչա Նուպար մարտ 29ին հետեւեալ հեռագիրն ուղղած է Երուսաղէմ Զիլինկիրեան Սրբազանին։

«Կը վաւերացնենք կառավարութենէն նչանակուած Տնօրէն Խորհուրդին կազմը և կը յուսանք որ անիկա անձնուիրաբար պիտի վերահաստատէ կարգ կանոն և հակակչիռ վանքին մէջ ու պիտի պահպանէ վանքին դանձը։»

ՀԱՅ ԱԶԳ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Նպաստամատոյցի տեղւոյս հատուածը անցեալ չաբաթ օր ժամը 5ին նիստ գումարելով Հայ Ազգ. Միութեան համար իր կողմէն անդամ նչանակեց Տիար Մովսէս պէյ Անանեանը։

Նոյն օրը ժամը 6ին տեղւոյս Թեմականն ալ ի նիստ գումարելով Հայ Ազգ. Միութեան անդամ ընտրեց Տեարք Կ. Սէֆէրեան և Թելեմաք պէյ Թիւթիւնճեան։

Այս կերպով Հայ Ազգ. Միութեան կազմը ամբողջացած եղաւ։

ՖԷՄԻՆԻՍԹ ԿԻՆԵՐԸ ԵՒ ՀԱՅԵՐԸ

Անցեալ փետրվարին Ֆէմինիսթ կիներու համաժողովը ի նիստ գումարեցաւ Բարիզի մէջ։ Այս համաժողովին մասնակցեցան ֆրանսացի, ամերիկացի, անգլիացի, իտալացի, պելճիքացի և անգլ. գաղութներու ֆէմինիսթ չրջանակներէն պատուիրակներ և որոչեցին դիմումներ կատարել ձեռնհաս իչխանութեանց մօտ որպէսզի կանանց չահերը պաչտպանուին խաղաղութեան համաժողովին մէջ։

Պատուիրակները յաջորդաբար ընդունուեցան Նախագահ Վիլսընէն և Պ. Քլէմանսօէն որոնք երկուքն ալ խոստացան կանանց համաժողովի խնդիրքը նկատողութեան առնել։

Այս անգամ որոչուած է որ ֆէմինիսթ կանանց պատգամաւորութիւն մը Համաժողովին ներկայացնէ իր իղձերն ու բաղձանքները։

Տիկ Սիւզան Կրէնպէրկ, ընդհ. քարտուղարուհի կանանց համաժողովին՝ զեկոյց մը հրատարակելով Բարիզեան մամուլին մէջ կը յայտարարէ թէ՝ Համաժողովին առաջին պարտականութիւնը պիտի ըլլայ պահանջել որ Հայաստանի 200000 Թչուառ կիներուն հատուցում ըլլայ և անմիջական միջոցներ ձեռք առնուին զանոնք ազատելու համար հարեմներու մէջէն։

ՆԵՐԳԱԹՆ Ի ԿԻԼԻԿԻԱ

Երուսաղէմէն հետեւեալը կը հաղորդեն մեզ։

«Ադանա երթալու համար կառավարութենէն արտօնութիւն տրուեցաւ այն ամէն Ադանացիներուն որոնք Երուսաղէմ կը գտնուին։

«Ըստ այնմ բոլոր Ադանացիները կը պատրաստուին մինչև 10 օր հայրենիք վերադառնալ։»

— Սպայ Տիրան Թէքէեան որ արձակուրդով Բարիզ կը գտնուէր՝ չաբաթ օր Աղեքսանդրիա վերադարձաւ և քիչ օրէն կը մեկնի Բօր-Սայիտ։

ՑՈՒՑԱԿ ՍԱՄՍՈՆՑԻ ՈՐԲԵՐՈՒ

Էլիզա Ծառուկեան (1915ին Ամասիայի Միւթէսարըֆին քովն էր), Կարսուհի Շաքարեան (Եոզկատ է), Նուարդ Զաարըճեան (Մալաթիայէն այժմ Կեսարիա ղրկուած է և որու մասին կարելի է տեղեկանալ Մալաթիա Հաչիմ Պէյ Զատէ Սայիտ պէյէ), Եսթեր Թելլալեան (Մալաթիա էր), Բերուզ Գառնապելեան (2 քոյր Մուրատ գետին եզերքը գտնըւած են), Նուարդ Պոնճուգճեան (Ամասիացի Սաթենիկ Պոնճուգճեանի քոյրը, Մուրատ գետին եզերքը գտնուած), Պերճուհի Մըըրեան (Մարտիրոս Մըըրեանի աղջիկը զոր Զիլէի Միւթէսարըֆը իր մօտ վար դրած է), Եսթեր Ֆնտըքեան (Մալաթիա ամուսնացած), Մատլէն Տիրատուրեան (նոյնպէս), Զապէլ Մառուկեան (Մալաթիա է), Բաղուկեան (2 քոյր Մալաթիա ամուսնացած), Թամիզեանի աղջիկը (Մալաթիայի գիւղերէն մէկուն մէջ), Թիւֆէնքճեանի աղջիկը (Մալաթիա ամուսնացած)։

«ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏ»

Պոլիսէն 12 մարտ թուականով Ճակատամարտի տնօրէնութեան կողմէ Թերթիս խմբագրութեան ուղղեալ նամակէ մը կը տեղեկանանք թէ յիչեալ թերթը վերսկսած է հրատարակուիլ։

Խմբագրութիւնս յաջողութիւն կը մաղթէ իր պաչտօնակցին։

ՆՊԱՍՏԱՄԱՏՈՅՑ ՄԱՐՄԻՆ

Եգիպտ. Նպաստամատոյցի Գահիրէի հատուածը ամսոյս 26ի իր վերջին նիստին մէջ Հ. Ա. Միութեան մօտ ներկայացուցիչ կարգեց իր անդամներէն Տիար Երուանդ Պոնճուգեանը։

Գանձապետ Տ. Արթաքի Մելքոնեան առողջական պատճառներով հրաժարած ըլլալով, նոյն պաչտօնին կոչուեցաւ Տ. Սինէքէրիմ Եագուպեան։

Նախորդ նիստի մէջ եղած կարգադրութեան համաձայն որոչուեցաւ առաջին առթիւ 700 եգ. ոսկւոյ նպաստի գումար մը խրկել Հալէպի, Համայի, Հոմսի և Սէլիմիյէի չրջաններուն համար։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Պուէնոս Այրէսէն վերջերս հասնող քանի մը կամաւորներ կը խնդրեն մեզմէ իրենց յուզուած չնորհակալութիւնը յայտնելու Տ. Վահան Գալըպճեանի որ ազնիւ մտածումը ունեցած է զանոնք մեծարելու Մ. Ռսկեանի միջոցաւ ինքնաբերաբար տրամադրելով կոկիկ գումար մը։

ՀԱՅԿ. ԲԱՐ. ԸՆԴՀ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Միութեան Կրթ. և Որբ Ցանձնախումբը խորին չնորհակալութեամբ ըստացած է 600 անգլ. ոսկի Վսեմ. Պօղոս Նուպար փաչայի միջոցաւ. 500ը Լեւոն պէյ Ցակոբեանի և 100ը Երուանդ պէյ Աղաթօնի կողմէ նուիրուած յօգուտ Որբանոցաց Հիմնադրամին։

ՆԱՄԱԿ ՈՒՆԻՆ

Օր. Նուարդ Մահտէսեան Հալէպէն և «Ազգ. Միութեան անդամ՝ Աչոտ կամ Աչոտեան» Կովկասցի գաբօրալ Կիւլպէնկեան Գրիգորէն։ Սստանալ «Արեւ»ի տպարանէն։

Գահիրէի Որբախնամը չնորհակալութեամբ ստացած է Տեարց՝ Աւետիս, Աբգար Աբգարեան եղբայրներ եգ. դ. 1000, Օհան Տէրվիչեան 500, Սարաֆեան (գերձակ. վճռկն.) 100, Ոմն 100, Բարկէն և Լեւոն Համամճեան 200, Ցովհ. Արմաղանեան 100, Տօմէնիքօ Լիմօնճէլի՝ Մալխաս Ցովհաննէսեանի մահուան առթիւ 200, Հրանդ Քէչիչեան իր հօր մահուան առթիւ 200, Մինաս Զէքմէնեան Անթառամ Քէչիչեանի մահուան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 100։

— Տպագրութեան յանձնուած է Սիսուանի ուսուցիչ Պ. Գրիգոր Գուտուլեանի «Կարմիր նօթեր տարագրի կեանքէս»ը, հոն փաստերն են որ կը խօսին Թուրքիոյ զուլումին գլուխ գործոցները մինչև ազատութեան արչալոյսը։

— Բալու-Հաւասցի Վարդան Կատարեան կը փնտռէ նոր ազատուղ Հաւասցիներ։ Հասցէ՝ Բօր-Սայիտ, Հայկական Բէյթ։

— Տիկին Մարիամ Ապաճեան կը փնտռէ իր եղբօրորդին Գէորգ Թէրզիօղլու Գուլումքճեան, բնիկ Մխիթարի, 20 տարեկան։ Իր մասին տեղեկութիւն ունեցողները հաճին հաղորդել «Արեւ»ի տըպարանը Տ. Արամ Ստեփանեանի։

— Սպայ Արմենակ Աճէմեան, Սեբաստացի, որը Պաղեստինի բանակին մէջ էր. լուր ունեցողներէն կը խնդրուի իմացնել հետեւեալ հասցէին. Արմէն ակ Օտապաշեան B. P. 334 Alexandrie

— Տ. Կարապետ Մըրըլեան կը փընտռէ իր եղբայրները Տիգրան և Միհրան, ինչպէս նաև իր քոյրերը և մայրը. լուր ունեցողներէն կը խնդրուի իմացնել իր հասցէին Rue Tevfik No 13, Alexandrie։ Առաջին լուր տուողին տարեկան մը «Արեւ» պիտի նուիրէ։

— Տիկ. Նազլու Թաղէօսեան Կեսարիոյ Մինտուսունլու գիւղէն, կը փնտռէ իր ամուսինը՝ Պետրոս Թաղէօսեանը որ պատերազմի ընթացքին Դամասկոսի կողմերը կը գտնուէր եղեր. տեղեկութիւն ունեցողներէն կը խնդրուի որ հաճին իմացնել իր ընտանիքին որ Ատանա կը գտնուի իր 2 պզտիկներով. Հասցէ՝ Արշակ Նազարեան Légion Arménien 2me Bat 4me Cie Adana.

—Տ. Մէլքսէդ քհ. Տ. Յովհաննէսեան կը փնտռէ իր եղբայրը Տ. Արսէնի փեսան Պ. Խաչիկ Տիրատուրեանը, բնիկ Տիվրիկցի և Ատանայի Ազգարեան դըպրոցի ուսուցիչ՝ որ Թիւրքիոյ ընդհանուր զօրաշարժի սկիզբները Ատանայէն զօրք առնելով Պոլիս ղրկուած և Պոլիսէն նեթապայի պաշտօնով իբրև Թարգման Սվազի կողմը ղրկուած էր. այժմ վերադարձած է քհն. կը խնդրէ Արեւի ընթերցողներէն որ յիշեալին ուր ըլլալը իրեն իմացնեն. Առաջին անգամ լուր հաղորդողին վեցամսեայ Արեւ պիտի տըրուի. Հասցէ՝ Հոմս, Ապաստանարան պատսպարուած հայ աղջկանց, Տնօրէն Մ. քհնյ. Տ. Յովհաննէսեան։

ՊՈԼՍԱՀԱՅ ԹԵՐԹԵՐ

Եգիպտահայ հասարակութեան կը ծանուցանեմ թէ Պոլսահայ թերթերէն կանոնաւորապէս կ'ստանամ Ճակատամարտ, Ժողովուրդ օրաթերթերը, Երեւան 1 եգ. ղ. և Կավրոշ 2 ե. ղ.։ Գիւղերէն և գաւառներէն ստանալ փափաքողները թող հաճին իմացնել հասցէիս։ Մօտերս պիտի ստանամ նաև Ժամանակ, Բիւզանդիոն, Նոր Կեանք, Դաշինք օրաթերթերը և Նանը, Հայ Միտք և ուրիշ գրական շաբաթաթերթերը։ Աղեքսանդրիոյ մէջ փընտռեցէք իմ և Պ. Երուանդ Թապաքեանի քով։ Կը ծախուի նաև Փարիզ հրատարակուած Վերածնունդ և Ժողովուրդի Ձայն հայոց դատին նուիրուած ֆրանսերէն և անգլիերէն գրքեր։ Մանրամասնութեանց համար դիմել Nersès Ghazikian, Alexandrie.

Notes Historiques et Géographiques sur l'Arménie, հեղ. Քոլոնէլ Պրէմօն։ Գին 10 ղ. ռ.

Les massacre en Arménie, հեղինակ Ֆայէզ-էլ-Հուսէյն։ Գին 5 ղ. ռ.

Notion de lecture et de grammaire de la langue arménienne, հայերէնէ ֆըրանսերէն և փոխադարձաբար սորվելու համար, հանդերձ զրուցատրութեամբ և բառարանով։ Գին 10 ղ. ռ.։

Հ. Բ. Ը. Միութեան Բրօքլանտի մասնաճիւղին կողմէ հրատարակուած սոյն գիրքերը ունենալ փափաքողները թող հաճին դիմել Տ. Արամ Ստեփանեանի, փոստալ կղ 600, Աղեքսանդրիա։ Փոստի ծախսը ստացողին վրայ է։

ՍԱԿԱՐԱՆ

7 Ապրիլ 1918

ԲԱՄԲԱԿ	Բացում	Փակում
Մայիս		
Յուլիս	41.68	41.62

ԱՐԺԷԹՂԹԵՐ (Պաշտ. Սակարան)

Դրամ. Ֆօնսիէ	1886	Ֆր.	433.—
»	1903	»	314.—
»	1911	»	312.75
Բօ մըլի Երիպսիէնի		»	232 -
Բանքոտա		»	179 -

Տպարան՝ ԱՐԵՒԻ
Թիւ 16 Սպու-Տարտար, Աղեքսանդրիա
Imp. AREV Alexandrie

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐԵՐ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԳԵՐՄԱՆԻԱՆ

Լոնտոն, 31.— «Տէյլի Նիւզ»ի Թըղթակիցը կ'ըսէ թէ Բրիտ. կառավարութեան պաշտօնական քննիչը, զոր պատերազմի ընթացքին գործածեց, Գերմանիայէն Բարիզ դարձաւ և իր տեղեկագիրը ներկայացուց պատուիրակներուն։ Ան ամենածանր կարեւորութիւն մը կ'ընծայէ գերմաններուն պոլշեվիզմի հանդէպ ցոյց տուած քննումին, և կ'ըսէ թէ ասիկա վերջին յուսահատ ձեռնարկն է զինուորականութեան որ կը յուսայ թէ եթէ պոլշեվիզմը գրաւէ ամբողջ Գերմանիան, ան իր առեւէն պիտի քաշէ ամբողջ աշխարհը։ Ան այն կարծիքէն է թէ սպարթաքիսթներու վերագրուած շատ մը մը խառնակութիւններ իրականին մէջ զինուորականներու գործն է, և կառավարութեան փոփոխութիւն մը անհրաժեշտ է փշրելու համար զինուորական իշխանութիւնը։ Ան ընկերվարական անկախ մեծամասնական և միջակորեար խաղաղասէր դասակարգի համաձայնութիւն մը կը նախատեսէ։

ՊՈԼՇԵՎԻՔ ՄԵԾ ՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ

Լոնտոն, 3.— Պատերազմական պաշտօնատունը կը տեղեկացնէ թէ զօրավար Շքուր գրաւեց Վլատիքովկասը՝ վերջնականօրէն ջարդելով 100000է բաղկացեալ Պոլշեվիք բանակը, Ան 50,000 գերի և 13 զրահապատ կառախումբ ինչպէս նաև 200 թնդանօթ առաւ։ Պոլշեվիքները վըռընտուած են Կովկասի հարաւէն։ Զօր. Շքիւր յաջողապէս նոր զօրաբաժիններ կը կազմէ Թէրէքի Խազախներէն։

ՖՐԱՆՍԱՑԻՔ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԵՆ

Բարիզ, 2.— «Թան» կ'ըսէ թէ Զօրանդամեայ Խորհուրդը Հռէնոսի զինուորական սահմանագծումին վրայ խորհըրդակցելով վճռական փուլի մը հասած է։ Կը թուի թէ հետեւեալ կէտերուն վրայ համաձայնութեան եկած են «Գերմանիա պիտի չի թոյլատրուի ոչ պահակազօրք ո՛չ ամրութիւն, ոչ ռազմագործարան ունենալու ըլլայ Հռէնոսի ձախին ըլլայ գետին աջակողմի սահմանաւոր հողաշերտին վրայ։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

Բարիզ, 4.— Վերջերս զրոյց շրջեցաւ թէ Անգլիա Պ. Լօյտ Ճօրճի բերնով խորհրդաժողովին մէջն իսկ, հակառակ արտայայտուած է Ֆրանսայի պահանջած երաշխիքներուն։ «Բըթի Բարիզիէն» այս մասին էնթէրվիու ըրաւ անգլիացի նախարարապետը որ յայտարարեց թէ ոչ մէկ տարակարծութիւն չի կայ մեր մէջ. միայն անհրաժեշտ վիճաբանութիւններ՝ որով պիտի կարելի ըլլայ լուծել յաճախ չոր ու կնճռոտ այն հարցերը որոնք կը յանձնուին պետական մարդոց ուշադրութեան։

«Անգլիոյ և Ֆրանսայի մէջ համաձայնութիւնը կայ ու կը մնայ բացարձակօրէն անխախտ։ Անգլիացիք կ'ապսեն որ Ֆրանսա ամբողջական ապահովութիւն ստանայ ապագային։ Պ. Լօյտ Ճօրճ խօսքը վերջացուց յիշելով Անգլիոյ գոհողութիւնները՝ զորս ան պատրաստ է վերսկսելու, ըլլայ նոյն իսկ 50 տարիէն, եթէ Գերմանիա երրորդ անգամ ըլլալով Ֆրանսայի վրայ շղթայազերծէ պատերազմի աղէտը։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ

Բարիզ, 2.— «Էքօ տը Բարի» կը հաւաստէ թէ Զօրանդամեայ Խորհուրդը որոշած է որ Գերմանիա պարտի անմիջապէս վճարել 6 միլիար Ֆր. ինչպէս դրամ և յանձնել նաև ուրիշ պարտաթուղթեր՝ նախանիւթի և վաճառքի վերաբերեալ, որ 300 միլիար Ֆրանք արժողութիւն կը հաշուեն։

Հաշտութեան նախապայմանները չը պիտի մասնաւորեն հատուցման ամբողջ գումարը. այլ անոնք պիտի պարունակեն ցանկը այն պահանջատէրերուն զորս պարտի գոհացնել Գերմանիա։ Կը նախատեսուի նաև դաշնակից յանձնախումբի մը կազմութիւնը որ պիտի որոշէ ամէն տարի վճարուելիք դրամին քանակը։

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Լոնտոն, 3.— Ռէօթէր կ'իմանայ թէ 400 հոգի ծավալող Բոլշեւիքի զինուորներէն սահմանով ճամբորդած են Սիպերիայէն և եկած միացած են դաշնակից ոյժերուն հիւսիսային Ռուսիա։ Հաւաստի աղբիւրէ կը յայտարարեն թէ Օտէսայի պահակազօրքը հիմա ուժեղապէս ամրացած է։ Ֆրանսացի հրամանատարը կը յուսայ քաղաքը պահել։ Պոլշեվիկները հիմա հասած են քաղքին արտաքին ամրութեանց որոնք շատ զօրաւոր են։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՀԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԾԵՐԸ

Բարիզ, 6.—«Մաթեն»ի կողմէ ներկայացուած հաշտութեան նախագծերուն մասին Պ. Լոյտ Ճորճ յայտարարեց թէ 15 օրուան վարկ մըն ալ տուէք մեզ. ան նաեւ ըսաւ թէ այդ նախագիծերը պատրաստ պիտի ըլլան Զատիկէն առաջ։ Բանակցողներուն միջեւ ոչ մէկ տարակարծութիւն գոյութիւն ունի, բայց Գերմանիոյ կողմէ ըլլալիք հատուցումը խորունկ ուսումնասիրութեան կը կարօտի։ Գերմանիա պարտի իր կարողութեան մինչեւ յետին սանթիմը վճարել, բայց անհրաժեշտ է վճարման ձեւը որոշել։

Սբա, 4.— Մարաջախտ Ֆօշ առտուն հասաւ. ան 40 վայրկեան տեսակցեցաւ էրցպէրկէրի հետ որուն յայտնեց դաշնակիցներու որոշումը։ Էրցպէրկէր իր կառախումբը դարձաւ խորունկ յուզումի մը մատնուած։

Սբա, 5.— Սբայի մէջ ստորագրուած դաշնագրութիւնը ամբողջապէս պահելով Դաշնակիցներու Տանծիկ բոլոնիացի զօրք հանելու իրաւունքը. կը յաւելու. Դաշնակիցները պիտի օգտագործեն Քէօլնէնի, Կիւսէնի, Քասէլի, Հալի, Էյլէնպուրկի, Կօթպիւսի, Լիսայի, Քալիշի, Սթէթէնի, Քէօնիկսպուրկի երկաթուղիները։ Զինուորները ազատօրէն պիտի կրնան անցնիլ օրական 10 կառախումբով։ Մարաջախտ Ֆօշ իրեն կը վերապահէ Տանծիկ զօրք հանելու իրաւունքը։ Զինուորներու փոխադրութեան մէջ նոր դժուարութեան մը ընթացքին հանդիպումին մասին Էրցպէրկէրի կողմէ բերուած առաջարկը մերժուեցաւ Մարաջախտ Ֆօշէն։ Ֆօշ կը պահէ Տանծիկ զօրք հանելու իր իրաւունքը։

ՏԵՂԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

Գահիրէ, 6.— Երէկուան զեկոյցէն հրատարակումէն ի վեր, կը տեղեկացուի թէ պահախումբ մը յարձակում կրած է երէկ առաւօտ Թշնամի ամբոխէ մը Սայիտա Զէյնէպ թաղին մէջ։ Պահախումբը ըստիպուեցաւ կրակել, 10 տարեկան տղայ մը որ խուժանին հետ կը գտնուէր դժբախտաբար սպաննուեցաւ։ Ուրիշ ոչ մէկ դէպք։

Վաղը.— Վաղը, չորեքշաբթի, տեղի պիտի ունենայ ընդհանուր գործադուլը վաճառականներու, ուսուցիչներու, ուսանողներու, և պետական պաշտօնատարներու։

— Զորեքշաբթիէն ի վեր կարգ մը պաշտօնեաներ իրենց պաշտօնատունը չեն երթար, ի մասնաւորի երկրագործական, հանրային կրթութեան պատերազմական նախարարութեանց, ինչպէս նաև պետական վիճակացոյցի և հեռագրատան պաշտօնեաները։

Հինգշաբթի և ուրբաթ պետական պաշտօնեաներու գործադուլին հետեւանքով քօլէններու և ապրանքներու առաքումը քիչ մը յապաղեցաւ։ Եգիպտական հեռագրատունը երեք գնով կ'ընդունի հեռագիրները։

Գահիրէ, 5.— Ոչ մէկ նոր խռովութիւն գաւառներու մէջ։

Ապու Հօմսի մէջ բազմաթիւ զէնքեր բռնուեցան և 120 ապստամբներ ձերբակալուեցան անցեալ շաբթու ընթացքին։ Այաթի մարզագին մէջ 55 ձերբակալումներ կատարուեցան նմանապէս։

Գահիրէի մէջ ամէն ինչ հանդարտ է այսօր։

Ապտինի թաղին մէջ ամբոխին վըրայ կրակելու յանցանքով ամբաստանեալները ինչպէս նաև 55 խռովարարներ ձերբակալուեցան։

ՋՕՐ. ԱԼԷՆՊԻԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Եգիպտոսի պիւտճէն

Նկատելով որ 1919—1920 ելեւմտական տարուոյ պիւտճէն թէև պատրաստուած է ելեւմտական յանձնախումբին կողմէ սոյն յայտարարութեան յարակից ձեւովը, բայց կարելի չէ եղած սոյն պիւտճէին համար ստանալ կանխասահմանուած օրէնքի վաւերացումը։

Նկատելով որ անյետաձգելի անհրաժեշտութիւն մըն է միջոցներ ձեռք առնել յառաջիկայ ելեւմտական տարուոյ ծախուց և մուտքերուն համար, ես, էտմընտ Հէնրի Հէյնմէն Ալէնպի Ն. Վեհափառութեան Եգիպտոսի ոյժերուն հրամանատարի հանգամանքովս ինծ յանձնուած իշխանութեան ոյժով՝ ներկայիւս հետեւեալը կը հրամայեմ ու կը յայտարարեմ

1. 1919—1920 տարուոյ պիւտճէի մուտքը որոշուած է 28,850,000 եգ. ոսկի։

2. Պիւտճէի ծախուց քանակը հաշուուած է 28,850.000 եգ. ոսկի։

3. Պետական բոլոր նախարարութիւններն ու պաշտօնարանները արտօնուած են ներկայիւս գործել՝ սոյն յայտարարութեան ոյժով՝ այնպիսի բացարձակ կերպով մը որ իբր թէ 1919—1920 տարուոյ պիւտճէն ընդունուած և կիրարկուած է կանխասահմանեալ օրէնքի ձեւին մէջ։

Ստոր. Է. Հ. Հ. Ալէնպի՝ Վերին Հըրամանատար Ն. Վեհափառութեան Եգիպտոսի ոյժերուն.

—Բնիկ Զմիւռնիացի Տիար Հայկազուն Հէլվաճեանէ կը խնդրուի ներկայանալ «Արեւ»ի խմբագրութեան

ԸՆԹ. ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ

Կը փնտռուի բնիկ Արմտանցի Եէմաստ Սալամանեան իր երկու զաւակներով։ Անոնց մասին տեղեկութիւն տուողը պիտի ստանայ կոկիկ գումար մը։ Գրել՝ ժօրժ Հ. Եղիկեանի,

448 L st. Fresno, Calif. 1-13

— Կը փնտռենք Կիւրինցի աղատուանեներէն մեր պարագաները. հասցէնին գիտցողները թող հաճին իմացնել հետեւեալներուն. Աբրահամ Գրիգորեան, Աւետիս Մանիսալէեան, Կարապետ Պօղոս Թօփալթօրոսեան, Սիմոն Ճանոյ Մուզամեան, Յակոբ Աբրահամեան, Մանուկ Սարաճեան։ Հասցէ 106 E. Broad st, Richmond Va U. S. A.։ Կը խնդրուի Պոլսոյ թերթերէն արտատպել։ 1-5

— Ներսէս Պ. Նետուրեան կ'ուզէ՝ ունենալ իր ժօրեղբօրը Արամ Ս. Քիթապճեանի հասցէն, դրաշար (Պոլսեցի)։ Կ'ըսուի թէ մարտի սկիզբները Պոլիսէն Ատանա գացած է։ Գրել՝ N. B. Nédourian B. P. 1200, Le Caire. 3—3

— «Արեւ»ի գրաշարապետը Արամ Ստեփանեան կը խնդրէ նոյն հասցէն իրեն ալ հաղորդել։ b. p. 600 Alexandrie. Կը խնդրէ նաև տեղեկութիւն ունեցողներէն լուր տալ իրեն, իր ազգականներէն Տ. Գրիգոր Աքէլեանի մասին (Պոլիս Բանկալթիէն, հայելիի վաճառական) որ մէկուկէս տարի առաջ Պօզանդի և անկէ աւելի հեռու տեղ մը ղրկուած էր։

ՀԱՅ ՍՐՏԻՆԵՐՈՒ ԲՈՑԸ

Ջարդուն 1895ի դէպքերուն

Գրեց՝ ԱՊԱՀ

Սոյն գրքէն ստանալ փափաքողները կրնան դիմել նաև Տիար ԱՐԱՄ ՍՏԵՓԱՆԵԱՆԻ՝ Արեւի տպարանը, B. P. 600 Աղեքսանդրիա։ Գրքին գինն է՝ 15 ղ. ռ.

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱՐԱՆ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ

ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ 500,000 ԵԳԻՊՏ. ՈՍԿԻ

5 առ հարիւր տոկոս

Արտօնուած եգիպտական կառավարութենէն, ճանաչեամբ պետութեանց քաս 1912 դեկտ. 14ի հրովարտակով։

Շրջաբերութեան հանուած թուղթերու գինը, 96 առ հարիւր, մաս առ մաս վճարելի

Վեցամսեայ տոկոսները վճարելի են 15 ապրիլին եւ 15 նոյեմբերին

Երկու-քուկէս եգիպտ. ոսկիի առաջին գուբոնը, 100 եգիպտական ոսկիի համար, վճարելի պիտի ըլլայ 15 հոկտ. 1919ին

Աղեքսանդրիոյ քաղաքապետարանը հրապարակ կը հանէ վերոյիշեալ փոխառութիւնը որուն արդիւնքը պիտի գործածուի քաղաքին մաքրագործումին և արեւելեան քարափին պաշտպանութեանը։

Փոխառութիւնը փրկանացու (amortissadle) պիտի ըլլայ 56 տարուան մէջ, շրջաբերութեան վեցերորդ տարիէն սկսեալ կէս առ հարիւր կուտակեան (cumulatif) տակի մը միջոցաւ։

Փրկանաւորումը տեղի պիտի ունենայ ըլլա՛յ վիճակահանութեամբ՝ երբ հրապարակը բնականոն կամ բնականէն վեր է, ըլլայ հրապարակին վրայ գնումներով կամ վիճակահանութեամբ երբ շուկան բնականոնէն վար է։

Քաղաքապետարանը իրեն կը վերապահէ իր փոխառութեան ժամանակաշրջանին աւարտումը փութացնելու ամէն իրաւունք, արժեթուղթերու գնումով, ինչպէս նաև, բնական գնով վերադարձումի ամէն իրաւունք՝ 1 ապրիլ 1939էն վերջ։

1890 յունուար 5ի կազմական հրովարտակին 31րդ յօդուածին 3րդ համարին համաձայն, որ պետութեանց հաւանութեամբ Աղեքսանդրիոյ մէջ կը կազմուէր քաղաքապետարանի յանձնախումբ մը, այս վերջինը չի կրնար փոխառութիւն կնքել առանց եգիպտ. կառավարութեան արտօնութեան։

Քաղաքապետարանի ներկայ յանձնառութիւնները կը բաղկանան 1902ին հրապարակ հանած իր առաջին փոխառութեան 512,800 սթէրլինի գումարով, որուն 38,000ը արդէն ամօրթի եղած և Նէշընըլ Պանք օֆ էճիբթի կողմէ տրուած 100,000 եգիպտ. ոսկիով, որը պիտի վճարուի ներկայ փոխառութեամբ։

Փոխառութեան ապահովութիւնը ապահովուած է քաղաքապետարանի պիւտճէին մէջ՝ տոկոսներու և ամօրթիսըմանի համար անհրաժեշտ գումարին տարեկան արձանագրութեամբը, ան երաշխաւորուած է, մինչև տարեվճարքի ամբողջական հատուցումը, քաղաքապետարանի գանձումներուն ամբողջականութեամբը, և ի մասնաւորի կառուցուած շէնքերու վրայ դրուած տուրքերով, որ 1919-1920 տարուան պիւտճէին մէջ 180,000 եգիպտական ոսկւոյ գումար մը կը նախատեսէ։

Պարտաթուղթերը պիտի յանձնուին 50, 100 և 500 ոսկինոց կտրոններով։

Պարտաթուղթերու ամէն խնդրանքի պէտք է ընկերացած ըլլայ ամբողջ ջնջման գինը անուանական 100 ոսկիին տեղ 96 եգ. ոսկի։ Փոխառութեան գումարը 500,000 ոսկի նշանակուած ըլլալով պարտաթուղթերու պահանջքի խընդրանքները համեմատօրէն նուազումի ենթարկուին։ Վերջնական պարտագրերը պիտի յղուին ամենակարճ ժամանակամիջոցի մէջ՝ բաշխումի նամակի փոխարէն։

Արձանագրութիւնը պիտի բացուի 1919 ապրիլ 14ին և պիտի փակուի 1919 ապրիլ 15ին։

Արձանագրութիւնները կ'ընդունուին Աղեքսանդրիա և Գահիրէ հետեւեալ դրամատանց կեդրոնները.

Նէշընըլ Պանք օֆ էճիբթ, Անկլօ-էճիբշըն պանք Լիմիթըտ, Քրէտի Լիոնէ, Քօնթուար Նասիօնալ, Պանք տը Ռօմ։

Աղեքսանդրիա, 5 Ապրիլ 1919

Միացեալ

ԳԷՈՐԳ ԻՓԷԿՃԵԱՆ

Սնկարէքները

Ցանձնարարելի տեսակներ

Տալիա, Լիլա, Սամսոն մաէճ և Սրէսիալ

ԿԸ ՏԱՐՎԻՆ ԱՄԷՆ ՏԵՂ

ՔԱՍՍԱ ՏԻ ՍՔՕՆԹՕ[É] ՏԻ ՐԻՍՓԱՐՄԻՕ
CASSA di SCONTO et di RISPARMIO

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ Ֆրանք 9,031,000

Կեդրոնատեղի-Աղեքսանդրիա

[illegible]

ԼԱ ՖՐԱՆՍ — LA FRANCE

Ապահովագրական Ընկերութիւն հիմնեալ 1837ին

կը գտնէ Ֆրանսական կառավարութեան հսկողութեան տակ

Հրդեհ—Անդորրութիւն—Կողոպուտ—Աշխատաւորներու կեանքի և յանձնառութեան ապահովագրութիւններ

[illegible]

Ընդհ. Գործակալներ՝ ԳՐԻՏԻ ՖՐԱՆՔՕ-ԷԺԻՓՍԻԵՆ

Թելեֆոն 10-54: Թօղիք փողոց, 10, Աղեքսանդրիա

ԺԻՒԼ ԲԱՐԱՉԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Աղեքսանդրիա, Թոուսմ փաշա փողոց, 7 - Թելեֆոն 17-80

Մասնաճիւղ՝ Գահիրէ, Մաղրաբի փողոց, թիւ 7

Երաժշտական ամէն տեսակ կտորներ

Դաշնակներ

Միակ ներկայացուցիչ ALLISON անգլ. հռչակաւոր դաշնակներու Տան

Ամէն տեսակ նուագարաններ, նուագարաններու թելեր

ՆՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆ

Բաժանորդագրութիւն դաշնակներու ճոխացուելու և դաշնակայնութեան

Վաճառում, Վարձում, Փոխանակութիւն

ՊԱՆՔՕ ՏԻ ՌՕՄԱ
Banco di Roma

Հաստատեալ 1880ին

Դրամագլուխ, 200,000,000 ֆրանք ամբողջապէս վճարեալ

ԸՆԴՀ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ — ՀՌՈՄ

[illegible]

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂՔ

[illegible]

[illegible]

Մեծ Գործատուն Ծխախոտի և Եգիպտական սիկարէթներու

ԿԱՄՍԱՐԱԿԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ՔԵՄՍԷՆ-ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Համբաւաւոր են իր Ասլանեանն (Առաջ) Ծխախոտները և Սիկարէթները

ՌՕՍԻԱ Ապահովագրական Ընկերութիւն
COMPAGNIE d'ASSURANCES ROSSIA

Հիմնուած 1881ին ի Պետրոգրատ

Դրամագլուխ՝ ամբողջովին վճարուած	ռուբլի	5,000,000
Երաշխաւորութեան հիմնադրամ	ֆրանք	327,170,000
Ընկերութեան ապահովագրեալներուն վճարուած հատուցումներ և դրամագլուխներ	»	1,208,490,000
1914ի շրջանին գանձուած տուրքեր և տոկոսներ	»	181,224,900

Ընկերութիւնը յոյժ նպաստաւոր պայմաններով կ'ընդունի կեանքի ապահովագրութիւններ.— Հրդեհի դէմ ապահովագրութիւններ.— Փոխադրութեանց վտանգներուն դէմ ապահովագրութիւններ.— Ամէն տեսակ արկածներու դէմ ապահովագրութիւններ. — Երկաթուղիով և շոգենաւով համբորդութեան արկածներուն դէմ յկեանս ապահովագրութիւններ.— Աշխատողներու կորուստ դէմ ապահովագրութիւններ։

Ամէն կարգի տեղեկութեանց համար դիմել

Գահիրէ՝ Ընկերութեան Եգիպտոսի, Սուտանի, Կիպրոսի, Սուրիոյ և Պաղեստինի Մասնաճիւղին, Թիւ 7, Ռիւ Աղա Ել Հակ Ել Սոտաքինի (Բլոտ սը լ'Օրփերա), Նամակատուփ Թ. 1042 — Թելեֆոն Թ. 13-18։

Աղեքսանդրիա՝ Ընկերութեան Գործակալութեան, Mrs. C. M. Salvago et Co., Agents Généraux, 22 Շէրիֆ Փաշա փողոց Նամակատուփ Թ482—Թելեֆոն Թ10-37։

Եւ Եգիպտոսի գլխաւոր քաղաքներուն՝ ինչպէս նաև Սուտանի և Կիպրոսի մէջ Ընկերութեան Գործակալութիւններուն

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ
CREDIT LYONNAIS

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ԼԻՕՆԻ ՄԷՋ 1863ԻՆ

Դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած՝ 250,000,000 Ֆրանք

ՊԻԼԱՆ 30 ՆՈՅ. 1918Ի

ԾԱՆՕԹ. Մեր գործակալութիւններէն ոմանց հետ յարաբերութիւնները խզուած ըլլալով, ասիացուցանք անոնց վերաբերեալ ճշմարիտ մեզի հասած վերջին Կացութեան բուանակներու սահմաններում վրայ։

ԳՈՅՔ

Հնչուն դրամ սնտուկի և պանքաներու մէջ	Ֆրանք	677,373 163.67
Թղթապանակ և Ազգ. պաշտպանութեան տոմսեր		1,612,505,080.18
Երաշխաւորեալ Ավանսներ և Փրբոներ		185,565,891.81
Ընթացիկ հաշիւներ		659,771,734.35
Պայմանաժամով ստանձի երաշխաւորեալ գործողութիւններ		103,365.426.74
Թղթապանակ բիթերու (Աճաբօն, Գօն, Օպլիկաթօն, Ռանթ)		7,724,935.71
Հրամանի հաշիւներ և զանազանք		62,794,092.71
Անշարժ կալուածք		35,000,000.»»
	Ֆրանք	3,344,100,325.17

ՊԱՐՏՔ

Աւանդներ և խնդու մուրհակներ	Ֆրանք	895,199,776.64
Ընթացիկ հաշիւներ		1,679,694,053.63
Դանձում վերջ պահանջելի հաշիւներ		90,673,077.81
Պայմանաժամով ստանձի երաշխաւորեալ գործողութիւններ		103,365,426.74
Ակցեպտաթօններ		11,817,740.05
Պայմանաժամով մուրհակներ		28,046,740.27
Հրամանի հաշիւներ և զանազանք		83,600,701.51
1917ի գործառնութեան շահը (ճնշուն դրամ)		
Մնացորդ «նախորդ շրջաններու շահ ու զեղչ» հաշւոյն		26,712,788.52
Զանազան պահեստներ		175,000,000.»»
Դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած		250,000,000.»»
	Ֆրանք	3,344,100,325.17

Յօժարներու համաձայն ըլլալը վաւերացուած

Վարչ. Ժողովոյ Նախագահ — Է. ՊԷԹՐԸՆՕ

Ընդհ. տնօրէնութեան մօտ ներկայացուցիչ Վարիչ — ԷՏՄ. ՖԱԳՐԸ-ԼԻՒՍ

Morums Oriental Stores
ՄՕՐՈՒՄՍ Օրիէնթալ Սթօրս

Մեծ Եւրոպական Խանութ, Աղեքսանդրիա

ՁՄԵՌՈՒԱՆ ԵՒ ԱՐՈՒՆՔ ՄՕԴԱՆԵՐ

ՆՈՐԱԳՈՅՆ ՃԱՇԱՆՈՒՄՆԵՐ

Ամեն տեսակ ամենաբարձր ապրանքներ. — Կօշիկներ, ժամացոյց, պահարան, զէնքեր, բիւրոր, forset, խաղի, երկաթու, ճշմար և այլն, վարագոյր, ադօր, արծաթեայ ընկնէք ադամ, ամենէնէն ճաշերը, ամբաբերը և այլն և այլն։

ՆՈՐ ԿԵԱՆՔ

Ազգային, գրական, գեղարուեստական և քաղաքական շաբաթաթերթ

Կը հրատարակուի Ֆրեզնօ, Քալիֆօրնիա

Բաժանորդագին տարեկան 10 Ֆրանք

Վեցամսեայ՝ 7 ֆրանք

Հասցէ՝ The Citizen Publishing Co.
31, Republican Building, Fresno, Cal.

ARARAT

Անգլիերէն ամսաթերթ

Կը հրատարակուի Լոնտոն

Տարեկան բաժնեգին՝ 10 շիլին

Հատ՝ մէկ շիլին

Հասցէ՝ «Ararat» The Armenian United Association of London. 47a, Redcliffe Square, London, S. W. 10

ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Օրկան Հայկ. Բարեգ. Ընդհ. Միութեան

Կը հրատարակուի երկու ամիսը անգամ մը

Տարեկան բաժնեգին 6 ֆրանք

Ամերիկայի համար 1 տոլար

Հատը 2 ղրշ. ոսկի

Հասցէ՝ 33 Rue Madabegh, Cairo.

ԲԱՆՔ Տ'ՕՐԻԱՆ
Banque d'Orient

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ՝ ամբողջապէս վճարուած

Ֆր. 25,000,000

Կեդրոնատեղի ԱԹԷՆՔ

Մասնաճիւղեր՝ Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Սալոնիկ-Իզմիր։ Գործակալութիւններ՝ Միթիլէն, Մանսուրա, Սերէզ և Ջակազիկ։ Փոխ-Գործակալութիւններ՝ Կերկեր, Մաղնիսա և Սամոս

ՊԱՆՔ Տ'ՕՐԻԱՆ կը կատարէ ամէն տեսակ դրամական գործողութիւններ։

ՊԱՆՔ Տ'ՕՐԻԱՆ կ'ընդունի դրամական աւանդներ, հետեւեալ տոկոսներով

Հարիւրին 3 է առ պահանջ

» 3,50 9 ամսուան »

» 4 1 տարուան »

» 5 5 տարուան և աւելի ժամ.

Նոյնպէս՝ խնայողութիւնք յանձնելու համար հաստատուած է Փոքր Խնայողութեանց յատուկ ճիւղ մը որ կ'ընդունի ի. Գ. 20էն ի. Գ. 25,000 առաւելագոյն հարիւրին 4 տոկոսով։

ԿԱՐԴԱԼ

ԱԶԳ

ՕՐԱԹԵՐԹԸ

Պաշտօնաթերթ ՀՅ Ս. Ռ. Կուսակցութեան Ամերիկայի շրջանակին

Բաժնեգին արտասահմանի համար տարեկան 20 ֆր., վեցամսեայ 10 ֆր.։

Դիմել The Azk Publishing Co
789, Washington St. Boston, Mass. U. S. A,

THE NEW ARMENIA

ՑԱՆԴԼԻՆԻՒ ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ ԿԻՍԱՄՍԵԱՅ

[illegible]

«Մասնայի Հայաստանի, ծառայել է հաղամահրութեան։»

[illegible]

Տարեկան բաժնեգին (կանխիկ) Ամերիկայի համար 2 տոլար, Արտասահմանի համար 2.50 տոլար։

Հասցէ՝ The New Armenia
949, Broadway, New-York

Եգիպտոսի ընդհանուր ներկայացուցիչն է Ս. Ճ. Կիւզկիւզեան, Փոստարկղ 425, Աթաբա-էլ-Խատրա, Գահիրէ։